

Dragan Vukmirović o statistici srpskog sela

TV RTS 1, 20.01.2013, ŽIKINA ŠARENICA, 10:09

VODITELJ (ŽIKA NIKOLIĆ): O tome pričamo, o statistici i o najnovijem popisu. Marijana, predstavi nam gosta.

VODITELJKA (MARIJANA RADOJEVIĆ): Tako je. Naš gost je Dragan Vukmirović. Dobar dan, dobro došli. Vi ste radili statistiku, odnosno popis stanovništva. Šta kaže statistika, dakle, kakvo je stanje sela u Srbiji danas?

DRAGAN VUKMIROVIĆ (DIREKTOR ZAVODA ZA STATISTIKU): Pa, slika sela u Srbiji je nacrtana istim bojama, kao i opšta slika demografska, koja kaže da nas je, nažalost, sve manje i da smo pritom sve stariji. Kada je reč o selu konkretno, moram da kažem da je situacija takva da praktično u trećini seoskih naselja prethodne godine nije rođeno ni jedno dete, a u 500 sela u Srbiji u prethodnih deset godina u Srbiji nije rođeno ni jedno dete.

VODITELJKA: Koja su to sela najugroženija? Ja sam čula da postoji 11 sela koja nemaju uopšte stanovnika.

VUKMIROVIĆ: Jeste. Prema poslednjem popisu koji je sproveden prošle godine, nažalost, nema ni jednog stanovnika. Dakle, ona nisu ugrožena, ona ne postoje više.

VODITELJKA: A koja su sela najviše ugrožena?

VUKMIROVIĆ: Najugroženija su područja, tradicionalno, istočna Srbija, južna Srbija, pa, evo, samo podatak recimo za opštinu Kuršumlija. U desetak sela već više od 20 godina nije rođeno ni jedno dete. Slična situacija je u Crnoj Travi, Svrljigu, Gadžinom Hanu i tako.

VODITELJKA: A kako je izgledalo selo juče, eto tako bukvalno, da kažemo?

VUKMIROVIĆ: Bilo je brojnije, bilo je mlađe. Moramo da kažemo, da je u samo prethodnih deset godina preko 300 hiljada ljudi otišlo sa sela. Otišli su pre svega mlađi, otišli su ...

VODITELJKA: Nije tu samo u pitanju selo, jesli tako? To su i manja naselja, ne možemo sve nazvati selom.

VUKMIROVIĆ: Moram da kažem da je nažalost kod nas situacija takva da mi nemamo definiciju sela. Možemo da govorimo o naseljima, pa da prepoznamo ta naselja koja bi zadovoljila taj kriterijum seoskih naselja. Nadam se da će se u bližoj budućnosti to promeniti da ćemo tačno znati, šta je selo.

VODITELJKA: Mi smo imali priliku da vidimo i tabelu, neke statističke podatke. Šta govore ti statistički podaci? Recimo, čuli smo, da puno mlađih ljudi odlazi iz sela, da ne sklapaju brakove.

VUKMIROVIĆ: Pa, jeste. Kada je reč o selu, tu su te interne migracije jako zastupljene. Odlaze pre svega devojke, da kažem, u reproduktivnom periodu, tako da i ono malo mladića što ostane nema za koga da se ženi. Sve kasnije se stupa u brak, negativni prirodni priraštaj. Samo po tom saldu smo prošle godine zabeležili minus od 37 hiljada stanovnika. Znači, jedan manji grad u Srbiji je nestao, samo prošle godine.

VODITELJKA: Ali, ima i lepih primera gde su ljudi ulagali u seoske sredine i ljude vraćali. Šta dakle učiniti da ljudi ostanu?

VUKMIROVIĆ: Pa, mora šira društvena akcija, svakako, jedna dobra, dobra, snažna, jaka reforma. Mora pre svega da bude svima jasno šta se dešava kada je reč o demografskoj politici u zemlji, kada je reč o situaciji na selu. Dugoročno je to veoma teško, s obzirom na trenutak u kome živimo i koga smo svi svesni, ali jedna dobra šira društvena reforma je neophodna. Parcijalnim, pojedinačnim akcijama se ne može mnogo učiniti, ali ne treba mnogo ni čekati. Pre svega treba ulagati u infrastrukturu u selima gde još ima nade, moram tako da kažem. Treba direktnim investicijama podići kvalitet života u selu, dakle treba ulagati u puteve, u Internet, u banje, seoski turizam. Omogućiti i pomagati poljoprivrednicima da se udružuju u zadruge. Može puno društvo da pomogne, ali pod uslovom da je svesno svega što se dešava.

VODITELJKA: Nadam se da sledeći put kada budete radili popis da neće biti ovaki podaci, da će ipak biti poboljšanja.

VUKMIROVIĆ: Ja bih to želeo, ali ne mogu da tvrdim

VODITELJ: Evo, mi ćemo sa crvenim končićem. Vežemo crveni končić, otpevamo pesmu i biće bolje.